

УДК 005:658.5]:339.92

С.М. Сукачова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

Я.М. Котко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ВИКОРИСТАННЯ ENTRECOMP У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В умовах євроінтеграції перед закладами вищої освіти України постає одне з найважливіших завдань – це підготовка висококваліфікованих фахівців, які будуть конкурентоспроможними у європейському просторі. За таких умов актуальним є використання EntreComp, яка найкращим чином слугує орієнтиром в підготовці фахівців з економіки та менеджменту.

Рамка EntreComp була розроблена та представлена Європейським дослідницьким центром у 2016 році та мала на меті досягнення консенсусу між усіма зацікавленими сторонами та встановлення зв'язку між сферами освіти та праці [1].

У процесі адаптації та модернізації оригінальної Рамки EntreComp експерти Київської школи економіки з партнерами створили удосконалену версію EntreComp+, яка містить актуальні глобальні та специфічні українські виклики та можливості [2].

Своє застосування EntreComp знайшла в трьох сферах: освіта, законодавство та бізнес. Так, освітні заклади використовують EntreComp для створення навчальних програм, тренінгів та активностей, які сприяють розвитку підприємницьких навичок у студентів та слухачів; Уряди та законодавці використовують EntreComp для розвитку вміння співпрацювати зі стейкхолдерами, залучати їх в розробку політик та оцінювати потенційні впливи змін; підприємці та бізнеси використовують EntreComp для підвищення компетенцій та стимулювання інноваційного мислення заради досягнення сталого розвитку.

Безперечним є той факт, що саме освіта займає ключове місце серед користувачів рамкою EntreComp, яка, відповідно до її мети, повинна забезпечити всебічний розвиток людини, формування цінностей і необхідних компетентностей для успішної самореалізації, підготовку кваліфікованих фахівців задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Виходячи з того, що рамка підприємницьких компетенцій (EntreComp) являє собою стандартизований набір компетенцій для

підприємців та має на меті вдосконалення підприємницьких навичок та розвиток ініціативи, вона найкращім чином підходить у вигляді орієнтиру при підготовці фахівців у сфері економіки та менеджменту.

Рамка *EntreComp* розроблена на основі поєднання різних методів та підходів. Вона є фактичним еталоном для будь-якої ініціативи, спрямованої на заохочення підприємницької діяльності в Європі. Рамка *EntreComp* складається з трьох основних сфер компетентностей: «Ідеї та можливості», «Ресурси» та «Трансформація в дії».

Сфера «Ідеї та можливості» фокусується на розвитку креативного мислення та генерації новаторських ідей серед учасників. Вона допомагає підвищити їхню здатність до уяви та креативності, навчаючи бачити можливості там, де інші бачать лише виклики. Її призначення – надихати учасників думати за межами встановлених рамок, розробляти ідеї для нових продуктів, послуг або процесів і виявляти потенціал для інновацій.

Сфера «Ресурси» зосереджена на розвитку навичок знаходити, збирати та ефективно управляти різними ресурсами для реалізації підприємницьких ідей. Вона сприяє розвитку здібностей учасників працювати з обмеженими ресурсами, такими як фінанси, людські ресурси, технічні можливості та інше, для досягнення своїх цілей. Метою даної сфери є навчити учасників ефективно використовувати наявні ресурси та знаходити нові шляхи для їх залучення.

Сфера «Трансформація в дії» фокусується на розвитку навичок, ініціативності та підприємливості, а також умінь планувати та управляти реалізацією проектів. Її метою є підготувати учасників до впровадження бізнес-ідей у життя. Так, розробка бізнес-планів, етапів їх реалізації, визначення шляхів досягнення успіху є невід'ємною складовою цієї сфери *EntreComp*. Дана сфера призначена для допомоги учасникам перетворити свої ідеї в конкретні дії та отримати реальні результати.

Кожна з запропонованих у рамці *EntreComp* сфер складається з п'яти компетентностей, які поділяються на структурні елементи. *EntreComp* включає 15 компетентностей в межах восьмирівневої моделі та пропонує перелік зі 442 результатів навчання.

В процесі модернізації оригінальної рамки *EntreComp* її було доповнено новими компетенціями у відповідності до реалій в Україні з урахуванням еволюції підприємництва в епоху цифрових технологій, здатності до адаптації та постійного самовдосконалення.

Модернізована рамка *EntreComp* робить більший акцент на сталому мисленні та етиці, враховуючи зростаючу важливість цих аспектів у сучасному діловому світі (більша увага приділяється

відповідальному веденню бізнесу); розширенні погляду на технології та інновації (зосередження фокусу на глобальних і багатоваріантних перспективах); ролі інклюзії (стратегії, що розробляються, повинні створити безпечне та сприятливе середовище для розвитку справи в інтересах усіх, зокрема й найбільш вразливих груп). При цьому розробники удосконаленої версії EntreComp доповнили загальну структуру Рамки компетенцій відображенням еволюції підприємництва в епоху цифрових технологій і підкреслюють важливість здатності до адаптації та постійного самовдосконалення, що робить модернізовану версію сумісною з будь-якими іншими методологіями, які використовують EntreComp як основу.

Використання рамки EntreComp, на наш погляд, необхідно обов'язково використовувати для розробки стандартів та навчальних програм для всіх рівнів освіти за економічними та управлінськими спеціальностями, що дозволить готувати конкурентоздатних фахівців в цих сферах в умовах інтеграції України у європейський простір.

Кафедра економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету використовує рамку EntreComp як важливий інструментарій під час складання освітньо-професійних програм, навчальних планів, робочих програм та оцінювання результатів навчання здобувачів різних рівнів вищої освіти за спеціальностями: 051 – Економіка (Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»), 073 – Менеджмент (Освітньо-професійна програма «Бізнес-адміністрування») та 292 – Міжнародні економічні відносини (Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»).

Впровадження в освітню діяльність рамки EntreComp як орієнтира на результати навчання бакалаврів, магістрів та аспірантів дозволяє готувати висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців з економіки та менеджменту у відповідності до європейських стандартів, що дозволяє їм отримувати переваги у працевлаштуванні на підприємствах України та країнах, що входять до складу Європейського Союзу, надає можливості створювати та розвивати власну справу та є запорукою подальшої професійної та освітньої кар'єри в європейському просторі.

Інформаційні джерела

1. Bacigalupo, M., Kamylyis, P., Punie, Y., Van den Brande, G. (2016). EntreComp: The Entrepreneur-ship Competence Framework. Luxembourg: Publication Office of the European Union; EUR 27939 EN; doi:10.2791/593884. URL: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC101581>

2. Рамка підприємницьких компетенцій EntreComp+. URL: <https://epo.org.ua/downloads/EntreComp.pdf>